

Sygn. akt VII U 1945/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jacek Chaciński

Protokolant starszy protokolant Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 02 czerwca 2015 roku w Lublinie

sprawy H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury.

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 17 lipca 2014 roku numer (...)

oddala odwołanie

VII U 1945/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 lipca 2014 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L. na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity DZ.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) odmówił H. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wnioskodawca nie spełnia warunków do uzyskania prawa do emerytury we wcześniejszym wieku gdyż do dnia 1 stycznia 1998 roku nie udowodnił 25 –letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udokumentował 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (decyzja – k. 42 akt emerytalnych)

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł H. K. domagając się ustalenia prawa do emerytury wskazując, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 15 lutego 1974 roku do 31 lipca 1991 roku w Zakładach (...). Ponadto wnioskodawca domagał się zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji (k. 4 a.s.).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe (protokół – 30 v. i 45 v. a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. K. urodził się w dniu (...). W dniu 3 lipca 2014 roku złożył wniosek o emeryturę, w którym zawarł oświadczenie, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz wnosił o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartym funduszu emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (wniosek – k. 1 – 4 a.e.).

W oparciu o przedłożone dokumenty ZUS decyzją z dnia 17 lipca 2014 roku ustalił, że wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem pracy w wysokości 24 lat, 8 miesięcy i 24 dni. Wnioskodawcy nie zaliczono żadnego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych (decyzja - k. 42 a.s.).

Wobec powyższego wnioskodawca w dniu 31 lipca 2014 złożył do organu rentowego dodatkowe dokumenty na okoliczność wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (dokumentacja – k. 43 - 48 i 52 – 55 a.e.).

W dniu 27 sierpnia 2014 roku organ rentowy wydał kolejną decyzję o jednakowym brzmieniu jak decyzja z dnia 17 lipca 2014 roku. Ponadto ZUS wskazał, iż nie uwzględnił pracy w gospodarstwie rolnym rodziców do ogólnego stażu pracy, gdyż w jego ocenie przedmiotowe gospodarstwo nie zapewniało pracy w pełnym wymiarze czasu pracy dla 5 osób (decyzja – k. 57 a.e.).

W toku postępowania, w celu ustalenia czy w nieuwzględnionym przez organ rentowy okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych oraz w gospodarstwie rolnym rodziców Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań wnioskodawcy (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. – 31 v., 32 v. oraz 46 – 46 v.), zeznań świadków: J. P. (1) (zeznania świadka – k. 32 a.s), Z. B. (zeznania świadka – k. 32 – 22 v. a.s.) i T. T. (zeznania świadka – k. 32 v. – a.s.) oraz dowody niosobowe w postaci akt osobowych skarżącego (dokumentacja znajdująca się w kopercie 22 a.s.) i dołączonych akt organu rentowego.

H. K. w dniu(...) roku ukończył 16 lat. Wnioskodawca po ukończeniu szkoły podstawowej rozpoczął naukę w szkole zawodowej jako murarz. W okresie w którym skarżący odbywał naukę w szkole zawodowej, jego rodzice posiadali gospodarstwo o powierzchni około jednego hektara w skład którego wchodziła obora, stodoła oraz sztyftówka do mlócenia. Ponadto w gospodarstwie była również krowa i trzoda chlewną - dwie świnie. Rodzice skarżącego uprawiali tytoń – 30 arów, ziemniaki, żyto oraz czarną porzeczkę – około 500 krzaków. Większość prac w gospodarstwie wykonywanych było ręcznie (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. – 31 v., zeznania świadka J. P. (1) – k. 32 a.s., zeznania świadka K. K. – k. 45 v. – 46 a.s.).

Ojciec wnioskodawcy pracował na kolei przy rozładunkach w firmie (...), zaś matka pracowała jako sprzątaczką. H. K. ma troje rodzeństwa. W omawianym okresie wraz z wnioskodawcą mieszkał jego starszy o dwa lata brat K. - który pracował na budowie, a następnie w (...), młodsza o dwa lata siostra - która uczyła się jako krawcowa i dojeżdżała do L. oraz młodszy o osiem lat brat – który uczył się w szkole podstawowej (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. – 31 v., zeznania świadka J. P. (1) – k. 32 a.s., zeznania świadka K. K. – k. 45 v. – 46 a.s.).

Skarżący odbywając nauki w szkole zawodowej miał 4-5 godzin dziennie zajęć w szkole. Nauka podzielona była w ten sposób, że w szkole było 3 dni lekcji oraz dwa dni praktyki. Wnioskodawca zaczynał zajęcia lekcyjne o 8 rano (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. – 31 v.).

Przed szkołą rano skarżący wykonywał obrządek, przygotowywał sieczkę dla krowy, przygotowywał kartofle w parniku. Szkoła znajdowała się w odległości 1,5 km od miejsca zamieszkania wnioskodawcy. H. K. po zajęciach lokacyjnych do domu wracał między 13 a 14 po południu. Po szkole wnioskodawca kosił łąki kosą, wykonywał obrządek, wyrzucał gnój, plewił kartofle. Ponadto wnioskodawca plewił, podrywał, nawlekał i suszył tytoń. W gospodarstwie rodziców skarżącego było około 20-25 arów ziemniaków oraz około 20 arów żyta. Wnioskodawca zbierał ziemniaki, kopał motyką oraz kosił żyto kosą. Praca po szkole w gospodarstwie zajmowała wnioskodawcę około 4-5 godzin (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. – 31 v., zeznania świadka J. P. (1) – k. 32 a.s., zeznania świadka K. K. – k. 45 v. – 46 a.s.).

Następnie wnioskodawca od dnia 15 lutego 1974 roku rozpoczął pracę w Zakładach (...). W okresie od 24 kwietnia 1976 roku do 15 kwietnia 1978 roku H. K. odbywał zasadniczą służbę wojskową (świadcstwo pracy z 31 lipca 1991 roku w aktach osobowych – koperta k. 22 a.s.).

Przed rozpoczęciem służby wojskowej skarżący zajmował się lutowaniem podzespołów. Wykonując powyższe czynności nie korzystał z urządzeń optycznych. Podczas procesu lutowania parowała kalafonia. W tym czasie praca wnioskodawcy polegała na lutowaniu przewodów i gniazd w płytkach (zeznania wnioskodawcy – k. 32 v. oraz 46 – 46 a.s., zeznania świadka T. T. – k. 32 v. a.s.).

Po zakończeniu służby wojskowej wnioskodawca pracował przy kołach zamachowych do magnetofonów. H. K. pracował na wydziale p5 – wydział podzespołów. Praca wnioskodawcy polegała wówczas na robieniu kół zamachowych do magnetofonów. Skarżący wykonywał koło na tokarce, które następnie mył w środku o nazwie (...) (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. 31 v. a.s., zeznania świadka Z. B. – k. 32 a.s., zeznania świadka T. T. – k. 32 v. a.s.).

Następnie skarżący wklejał ośkę, którą wcześniej mył w spirytusie metylowym. Do klejenia wnioskodawca używał kleju o nazwie(...) (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. 31 v. a.s., zeznania świadka Z. B. – k. 32 a.s., zeznania świadka T. T. – k. 32 v. a.s.).

W 1986 rok w zakładzie pracy wnioskodawcy rozpoczęto produkcję nowego magnetofonu. Wówczas został sprowadzony z zagranicy automat do produkcji kół do magnetofonów (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. 31 v. a.s.).

Do obowiązków wnioskodawcy należało w tym czasie mycie osiek i wkładanie ich do pojemnika. Ponadto skarżący wsypywał koła do podajnika, a maszyna sama pobierała koła. H. K. nie kleił wówczas osiek. Klej wlewany był do specjalnego pojemnika. Praca wnioskodawcy polegała wtedy na wkładaniu do automatu osiek, wsypywaniu kół, wlewaniu kleju oraz farby. Kół z automatu nie trzeba było wyważać (zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. 31 v. a.s.).

H. K. swoje obowiązki wykonywał na hali, zaś praca zorganizowana była w systemie trzy zmianowym. W omawianym zakładzie pracy wnioskodawca pracował do 31 lipca 1991 roku (świadcstwo pracy z 31 lipca 1991 roku w a.o. – koperta k. 22 a.s., zeznania wnioskodawcy – k. 30 v. 31 v. a.s.).

Sąd podzielił zeznania wnioskodawcy i świadków w oparciu, o które dokonał ustaleń w sprawie. Są one logiczne, przekonywujące, wzajemnie się uzupełniają.

Sąd obdarzył wiarą zeznania świadków J. P. (2) oraz K. K., którzy posiadali wiedzę na temat pracy skarżącej w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawcy. J. P. (1) mieszkał w tej samej miejscowości co wnioskodawca w odległości kilku budynków zaś K. K. – brat skarżącego – mieszkał w tym samym gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawcy. Świadkowie mieli możliwość obserwacji jakie czynności skarżący wykonywał pomagając w gospodarstwie rolnym oraz ile czasu mu to zajmowało.

Ponadto Sąd podzielił zeznania wnioskodawcy i świadków w oparciu, o które dokonał ustaleń dotyczących czynności wykonywanych przez wnioskodawcę zatrudnionego w Zakładach (...). Drobne rozbieżności, co do niektórych szczegółów sprawy wynikają z naturalnych ułomności pamięci ludzkiej zważywszy, że świadkowie zeznają na okoliczności zdarzeń życia codziennego niemających charakteru wyjątkowego i z tego powodu trudniejszych do zapamiętania. Okoliczność, że występują te rozbieżności przemawiają za obdarzeniem ich zeznań wiarygodnością, bowiem wskazują, że nie były one uzgadniane na potrzeby procesu. W związku z powyższym Sąd obdarzył w całości wiarą zeznania zeznających w sprawie świadków.

W świetle powyższych ustaleń należało stwierdzić, że również zeznania skarżącego złożone w trybie art. 299 k.p.c., w powyższym zakresie zasługują na pełne uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co

do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. K. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornych w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz treść odwołania oraz wyjaśnień skarżącego należy możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) od dnia 15 lutego 1974 roku do 31 lipca 1991 roku jako pracy w szczególnych warunkach.

Okolicznością sporną było również zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców skarżącego w latach 1970 – 1973.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy

w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury wnioskodawca musiał spełnić łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;

2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;

3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:

a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz

b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je jak okresy składkowe, przypadające przed 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i w judykaturze ustawy panuje pogląd, że osobą, która ubiega się o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym do stażu ubezpieczenia, musi spełnić kryteria pojęcia domownika, określonego w art. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. z 1998 roku Nr 7, poz. 25 ze zm.). Domownik to osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Osoba taka powinna wykonywać pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy pracowników, tj. minimum 4 godziny dziennie (wyroki Sądu Najwyższego z 2 lutego 1997 roku II UKN 96/96, OSNP 1997/23/473, z 13 listopada 1998 roku II UKN 299/98, 10 maja 2000 roku II UKN 535/99, Lex 49141).

Staż pracy w gospodarstwie rolnym nie zawsze jest równoznaczna z codziennym wykonywaniem czynności rolniczych, co może być uwarunkowane wielkością tego gospodarstwa, czy rodzajem produkcji rolniczej, ale pozostawania w ciągłej gotowości do wykonywania tej pracy również w zależności od sytuacji. Stąd też warunkiem jest zamieszkiwanie w pobliżu tego gospodarstwa, co zapewnia dyspozycyjność takiej osoby do pracy w tym gospodarstwie, w każdej chwili.

Co do zasady nie ma przeszkód w uwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców także w czasie wakacji szkolnych, z tym, że wymiar czasu tej pracy winien przekraczać połowę pełnego wymiaru czasu pracy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że doraźna pomoc wykonywana zwyczajowo przez dzieci osób zamieszkałych na terenach wiejskich nie stanowi pracy w gospodarstwie rolnym, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 u.e.r.f.u.s. Fundamentalnego zatem znaczenia nabiera ustalenie czy w zgłoszonym przez odwołującego okresie jego praca była wykonywana w koniecznym rozmiarze, czy nie miała ona charakteru tylko zwyczajowej pomocy świadczonej przez dzieci rodzicom (wyrok SA w Łodzi z dnia 9 września 2014 roku, III AUa 2480/13, LEX nr 1527052; wyrok SA w Krakowie z dnia 4 czerwca 2014 roku, III AUa 2222/13, LEX nr 1483741; wyrok SN z dnia 3 czerwca 2014 roku, III UK 180/13, LEX nr 1483963).

Wnioskodawcy brakowało niewiele ponad 3 miesiące do spełnienia warunku posiadania ogólnego stażu pracy w wysokości 25 lat pracy. W toku niniejszego postępowania, Sąd bezspornie ustalił, że po ukończeniu 16 roku życia pracował on w gospodarstwie rolnym rodziców w wymaganym 4 godzinnym wymiarze czasu pracy, zatem należało w tym zakresie uzupełnić ogólny staż pracy i uznać, iż wynosi on 25 lat.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez ubezpieczonego pracę w okresach objętych sporem można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że wnioskodawca występując do organu emerytalnego o przyznanie świadczenia, nie przedłożył na okoliczność wykonywania prac w szczególnych warunkach prawem wymaganego dokumentu w postaci świadectwa wykonywania pracy w takich warunkach.

W ocenie Sądu taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości wnioskodawcy ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek

sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji z powodu nie sporządzenia jej, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza. W konsekwencji ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS oraz zeznaniach ubezpieczonego złożonych w trybie art. 299 k.p.c., pozwoliło ustalić w sposób pewny, że czynności wykonywane przez wnioskodawcę w Zakładach (...) nie zostały wymienione wbrew twierdzeniom ubezpieczonego w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43). Jako takie nie mogą stanowić podstawy do uznania okresów pracy w ramach których były wykonywane za pracę w warunkach szczególnych.

Bez znaczenia przy tym pozostaje, podnoszona przez skarżącego okoliczności, że praca na w/w stanowiskach wykonywana była w trudnych i obciążających zdrowie warunkach. Samo subiektywne przekonanie ubezpieczonego, że jego praca z uwagi na uciążliwe warunki, w jakich była świadczona, może stanowić podstawę do przyznania mu uprawnień do emerytury w niższym od powszechnego wieku, nie znajduje uzasadnienia faktycznego i prawnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 kwietnia 2014 roku, sygn. III AUa 1093/13). O uprawnieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku decyduje bowiem łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, a nie jego przekonanie, że charakter lub warunki pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00). Z tych względów ocena charakteru pracy skarżącego, prezentowana przez niego, pozostaje więc w sferze jego dowolnej, ale nieuzasadnionej oceny, zamiast w sferze faktów. Należy podkreślić, że prawo do obniżenia wieku emerytalnego ma charakter wyjątku, wobec czego jego zakresu nie można rozszerzać w drodze wykładni przepisów prawa, która musi być ścisła, co m.in. nie pozwala na pominięcie pełnego wymiaru jej wykonywania jako przesłanki przyznana wnioskowanego prawa.

Jak wynika z poczynionych ustaleń H. K. pomimo, że legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym 25 lat, ukończył (...) lat życia, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartym funduszu emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, to jednak nie spełnia warunku legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Tym samym ubezpieczony nie spełnia łącznie wszystkich przesłanek do ustalenia mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie przepisu art. 184 ustawy FUS.

Z tych względów Sąd na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.